

GRYPHV S cum SAGITTA
Inter concursus maximorum Poloniæ
& Lituaniæ siderum
**ILLVSTRISSIMIS NEO-
S P O N S I S**
Illustrissimo D.D. STEPHANO NI-
COLAO in Branice, Tyczyn,
& Tykocin Comiti, Domino
in Ratno & Rusca
BRANICKI
Archidapifero Regni, Branicensi,
Bielsensi, Krosnensi, Ratinensi
&c. &c. Capitaneo
ET Illustrissimæ Dñæ. Dominæ
CATHARINÆ
SAPIEZANKA
Illustrissimi ac Excellentissimi D. Dñi.
CASIMIRI IOANNIS
SAPIEHA
Palatini Viln: supremi Ducis Exer-
cituum M. D. L. Filiæ,
GLORIAM & FAVSTITATEM Portendens.

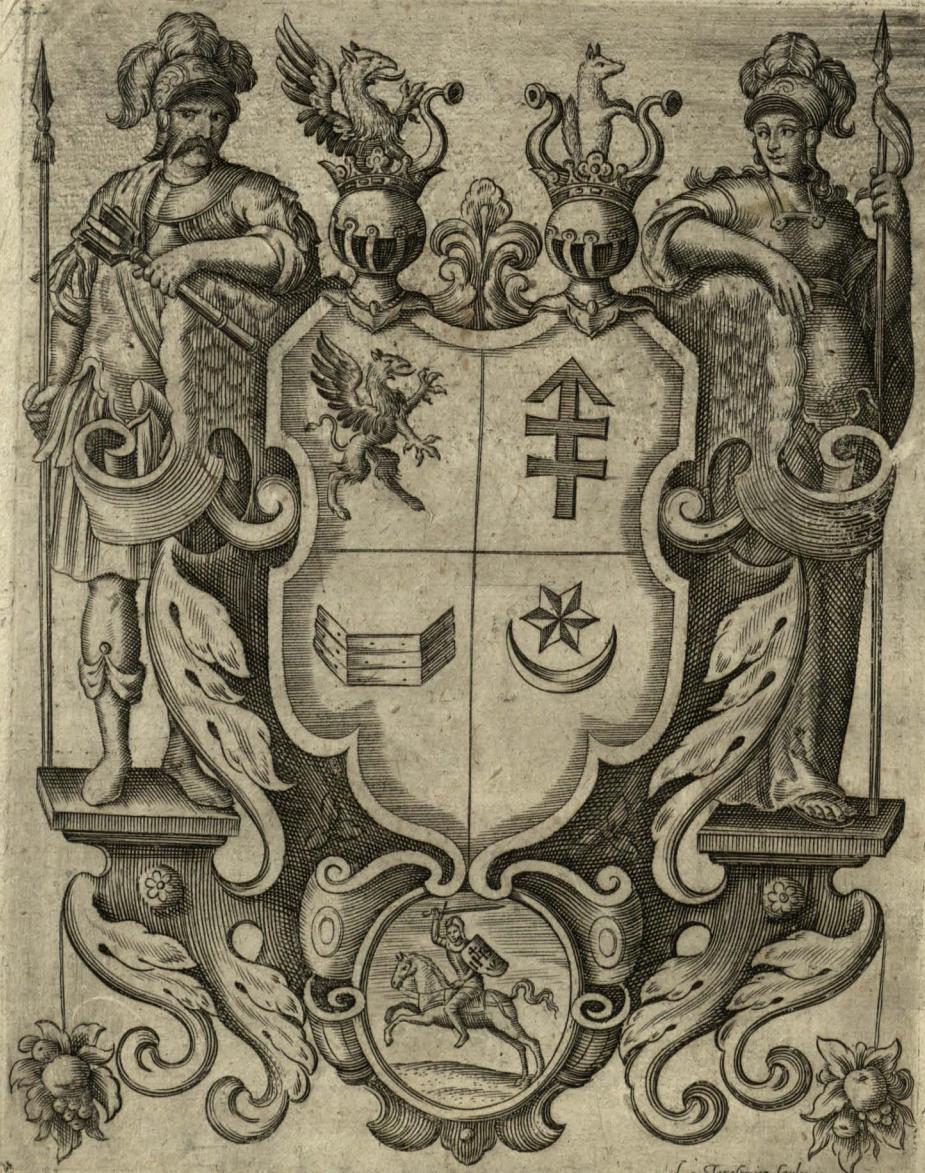
Nec non Illustrissimo Eorundem Hymenæo

Inter publicos Poloni & Lituani Orbis applausus

A Collegio & Alma Universitate Vilnensi Societatis IESV.

Per M. D. CONSTANTINVM FELICIANVM SZENIAWSKI Acad. Vilnae

ILLVSTRISSIMIS NEO.SPONSIS

L. Targowicz sculp.

Omen Glorie ex Grypho cum Sagitta.

Gloria SAPIEHII volitet super Astra SAGITTIS;
GRYPHV S cū pennas conculit ipse suas.

Omen Faustitatis ex Grypho cum Sagittis.

Ergo prehende sacram Fortunæ GRYPHE Sagittam;
Hac, si quæ veniant Fata; ferire potes.

95333

PRÆSENTATIO
GRYPHI CVM SAGITTA
Illustrissimo Hymenæo
BRANICCIANO
ET
SAPIEHANO.

Ccurrit in obsequia vestra expeditus,
Academicus Eques noster; Maxima Mi-
nimæ Societatis IESV vota Honori, &
Auspicatissimo Hymenæo Vestro delatur.
NEO-SPONSI ILLVSTRISSIMI.

Nempe Bellerephon hic noster, venerationis & ob-
sequij nostri vector, non alio poterat procurrere fe-
licius, preterquam eū, quò totius Poloniae, & Li-
tuaniae decora, publico gloriæ Vestre concursu festi-
nant feliciter; nec alibi comparere tutius, preter-
quam in luce Illusterrimi Nominis Vestri. Defert er-
go, Vestroq; fortunatissimo Hymenæo præsentat omne
illud; quodcunq; Vobis, adeoq; Polono, & Lituano
Orbi, nouerat esse pretiosissimum. **GRYPHVUM** vi-
delicet & **SAGITTAM**. Gryphum quidem, maxi-
morum Sarmatici cœli Numinum feracem: **BRA-**
NICCIORVM, **CZARNIECCIORVM**, **LE-**
SZCZYNIORVM, **TENCZYNIORVM**, **LV-**
BOMIRSCIORVM, **TARŁONVM**. ceterorūq;
Illusterrimorum Lechia Luminarium. **SAGITTAM**
verò Immortalibus consignatam Lituaniae Nomi-
bus: **SAPIEHANIS**, **HLEBOWICIANIS**

RADIWILIANIS, CHODKIEWICIANIS, PO-
ŁVBINIANIS, SANGVSCIANIS, alijsq; æter-
nitate dignissimis. Quid quid sub sole Lechico in suis
ijjsq; maximis planetis Polona ales lucis, aut decoris
spectare unquam poterat; totum id pulcherrimo quo-
dam splendoris effluvio, non iam lacteâ, at purpureâ
sanguinis viâ ad GRYPHVM BRANICCIA-
NVM confluxisse intuetur: Quid quid Lituanicus
Eques, inter amplissimas gloriae adreas, immortalita-
tate dignissimum reperire poterat; totum id, non se-
pie atrore, at Illustr: Sanguine, SAPIEHANÆ
SAGITTÆ inscripsit, sœulis omnibus perlegen-
dum. GRYPHVM esse; satis est ad Gloriam; SA-
GITTAM esse; satis est ad Immortalitatem; GRY-
PHVM simul cum SAGITTA esse; satis ad Glori-
am immortalem, & Faustitatem. Hunc ergo Immor-
talis Glorie, & Faustitatis Vestræ ob sidem, Nominis
Vestri observantissima Academia Viln: mecum Auspica-
tissimo Vestro Hymenæo præsentat, & dedicat; rata-
tum se votorum suorum, quæ coram Illustrissimis Ve-
stris conspectibus effundit, fore compotem; postquam,
quod illa precatur, Glorie Fortunisq; Vestris; pro-
ua superum manus subscripterit.

Illustrissimarum Dominationum Vestrarum
observantissimus Cliens
CONSTANTINUS FELICIANVS SZENIAWSK

*Maxi-
me quoq;
Fami-
lia Il-
lustris-
mis Br-
njocis,
& Sa-
piebis
coniun-
cte.*

GRYPHVS cū SAGITta

MAjestatem splendoris, sæculis terrisq; omnibus adorandam, nunc demum etiam ipsis cælis venerabilem proposuisti; quando inter tot maximorum Poloniæ & Litvaniæ Planetarum, concursus novum vetustissimæ gloriæ in Polono & Lituano cælo spectaculum de Te ipso exhibuisti. Illustrissime Neo-sponse. Implevisti pridem perspicacem Sarmaticæ Aquilæ pupillam, & amplissimum Equitis Litvani pectus, antiquissima Illustrissimarum Familiarum luce; nunc jam, cui in terris implendum supereft nihil, maximum illum totius uniuersitatis oculum solem & lunam implex, novâ tantorum luminum coniunctione. Magnus est GRYPHI BRANICCIANI, magnus SAPIEHANÆ SAGITTÆ splendor; maximo majorem fieri est necesse, postquam vterq; in vnum gloriæ phænomenon coiverit, concurrentibus hinc inde, Lechiæ & Litvaniæ, primæ magnitudinis sideribus: HLEBOVICIIS, CZARNIECCIIS LESZCZYNIIS, RADIVILIIS, POŁVBINIIS, CHOTKIEVICIIS, TARŁONIVS, SANGVSCIIS, & innumeris alijs: quis enim astra numerare præsumat? nec facile in computum veniunt Herœs extra communem mortaliū numerum repositi. Publicus hic Astrorum concursus, publicum quoq; exigit oculum: neq; enim maximos fulgores terrena pupilla impune haurire potest; quin ipsa exhauriatur. Erige ergo tecmet supra te ipsum maior minorq; cælorum ocale, sol & Luna; ut intra plenitudinem splendoris GRYPHI cum SAGITTA, capacitatem tua maiorem, totus demergaris. Quem enim tam rarum gloriæ & lucis theatrum non totum occupet? nisi forte eum o-

eulum, qui domestico fumo vitiatus, nē quidem Diogenis face accensa Homines virtute, & immortalitate clarissimos videre potest; quin invideat. Semper quippe uti magnæ fortunæ, ita magni splendoris comes est Invidia. Te ego hic volo spectatorem; si ne quo ne centoculi Argi satis sibi constant ad spectandum. Spectasti tu G R Y P H V M septingentis annis in Regali Lesci III. nido prognatum, in IAXA Lesci filio solidis Fortunæ & Martis bolis enutritum, cui cum domesticus Aquilæ nidus angustus, nec provectionis Fortunæ capax videtur; in Serbiā usq; gloriæ domicilium extendit: ut cum facinoribus heroicis, & facinorum indice stemmate, Leonem indueret; Regii solis spectatricem Aquilam non exueret; pulchro fædere animantium regi, regina volucrum sociatâ: vt tanta lumen societas nil nisi regium, nil nisi serenum parere judicatur. Quantus hic est G R Y P H I splendor, ex ipso Regalis sanguinis effuvio, verius quam Phæbi exortus ex Oceano, ad Nominis serenitatem procedens. Verum hanc tu G R Y P H I majestatem, tot ac tantis lustrasti: & centies septeno annorū lapsu pronus adorasti. Spectasti quoq; SAGITTAM per omnes honorum cursus, per omnem Palatinatum Lituaniorum Nullus est in Lithuania amplitudinem, per omnes totius Sarmatia passus sanguinis & virtutis impetu delatam: cui nec Herculeas columnas tutè aliquis in metam assignauerit: PLVS Palatinatus, VLTRA illa gloriæ tractu progressa, non nisi eū sibi præ quem sa: fixit terminum; quem totius Immortalitatis circu- piebant. Quanta est SAGITTÆ lux omnium Lithuaniae dignitatum confluxu aucta & intensa? Ast nec hanc primùm aspicis; sine quo spectabile nihil vidi Lituaniam; quod non hæc SAGITTA decurrerit; & cui antiquissima hæc Honorum portatrix, suo accusu splendorem tantū non intulerit; quanto major Lithuaniae ne per totum quidem Lituanum Bellerephonem inferri potest. Spectasti ergo G R Y P H V M; spectasti & SAGITTAM: sed in sua utrumq; fidus statione. vidisti

Vidisti GRYPHVM sed absq; SAGITTA; vidisti SA-
GITTAM sed absq; GRYPHO BRANICCIANO: adeò;
ut quibus gloriæ & virtutis deesse nihil poterat;
GRYPHO quidem sola SAGITTA ad mensuram im-
mortalitatis; SAGITTÆ vero solus GRYPHVS ad
occupandam ipsam immortalitatem deesse videretur.
Nunc ergo jam GRYPHVM SAGITTIFERVM pleno
lucis intuitu speculare: facile intelliges, quantum sit
in vtroq; gloriæ spectaculum; si in singulis tam ra-
diōsum est luminis receptaculum: si in singulis vastis-
simum quendam lucis Oceanum suspexit; quid in
vtroq; suspicies? illam nempe amplitudine omni am-
pliorem splendoris plenitudinem, quam orbis colet,
Posteritas mirabitur, Publica Felicitas adorabit. GRY-
PHVM SAGITTIFERVM esse hoc demum est, colle-
ctos tot sœculis BRANICCIORVM & SAPIEHARVM
splendores, in seculo reposuisse; hoc demum est tot
Illustrissimis Honorum monumentis, contra tempo-
rum injuriam sati firmum monumentum prouidisse.
GRYPHVS SAGITTIFER est grande illud ac laborio-
sum gloriæ negotium: quod laudum artifex Virtus
præconcepit, Familiarum Antiquitas tanto venusti-
or quanto vetustior efformauit, auspiciatissimus Hyme-
næus ingentibus totius BRANICCIANI & SAPIE-
HANI Honoris impensis perfecit & elaborauit; ætas
nostra è publico totius Poloniæ & Lituaniæ voto
spectabit & demirabitur: Prodigio par ostentum est;
quando tot sœculis ostentati, vna præsentantur deco-
res. GRYPHVS SAGITTIFER, perugil est ille aureæ
etatis custos; non jam contra Arimaspos, sed con-
tra omnem fortunæ insultum, pro pretiosissima BRA-
NICCIORVM & SAPIEHARVM vita æternitate tota dimi-
caturus. Quid namq; illis pretiosius? qui non sui tan-
tum Honoris & Virtutis, pretio; at publicâ totius pa-
triæ salute æstimantur. Magni Herœs, sunt magnæ
illæ mentes, quibus universum Reip: corpus anima-
tur: deficientibus illis etiam totum Patriæ corpus

Gryphos
aurum
custodire
& pro eo
affiduo
contra
Arima-
spes popu-
los dimi-
care tra-
dit Plis-
ni. l.
7. 1. 2.

deficere & langvere necessum est. Monoculos testatur Plinius Arimaspos populos; exoculata penitus Fortuna est; nec ad lucem Familiarum respicit: immo nisi arceatur, in omnem splendorem cæco impetu involat. Et verò magnæ virtutis est, irruenti Fortunæ non cedere; sed maximæ, instantem continuo tantum meritorum conflictu superare. **GRYPHVS SAGITTIFER**, est ille sacratior Apollo; non draconem aliquem; sed pestem illam generis humani, vnumquemque afflatu mortalitatis interficiens, magnorum nominum, & magnarum voracem Familiarum terminum, exterminaturus. Nomen suum maximæ æternitati iniiciavit; quisquis magnorum nominum terminum exterminavit. **GRYPHVS SAGITTIFER** est cælestis ille **SAGITTARIVS**, in cor gloriæ, ubi virtutis centrum davit esse constitutum, omnium meritorum iactum collimaturus. Non aliter perennitatis punctum tangitur; quam perpetual meritorum impulsu: nec aliud hic præclarè actorum bravium proponitur; quam elegisse præclarè: & præmium ipsum, est præmia meruisse. Intulerit fabulosa antiquitas cælis Aquilam, eò quod pro Iove contra Gygantes Fulmina ministravit; an non verius Polonum, Lituanumq; cælum occupet **GRYPHVS BRANICCIANVS**, qui præter Leonis fortitudinem, & Aquilæ generositatem, pro fulmine, **SAGITTAM** assumpit **SAPIEHANAM**? Non minorcm stragem Fato & Oblivioni illaturus; quam Iupiter Gygantibus. Est & suus dupli huic gloriæ hosti Gygantæus ausus: subruit præcelsa, elevat imavit, integræ, confundit fortia, viros æternitate dignissimos suismet sepelit ruderibus; per eorum capita altius ad vim ipsi mystico Rerum publicarum cælo inferendam progressurus: quod, si non plenè expugnare; at saltē vetustate vallare, & inclita ejus fidera vivæ mortalium memoriæ surripere adlaborat. Ita quidquid virtus gloriæ architecta construit; fatalis quædam temporum vetustas destruit: quidquid

quid gloria Familiarum parens progenerat; tempus
edax rerum totum id absimit, nouos Orbi Saturnos
daturum; nisi duriores subinde bolos experiretur; qui nō
tempori tantum, at ipsi Inuidiae frangendis dentibus
objicerentur. O quō iam clarissimae Domus, vetustatis
mole depresso, inquilinos Honores vna secum con-
tumularunt? illis tumulus factæ, per quos in lucem
prodiere. O quō immortalia Heroum Nomina fata-
li quodam impetu, veluti Illustrissima sidera, Polono &
Lituano cælo depulsa; inter perennes Libitinæ &
Obliuionis tenebras, extincta sunt? Nil vtiq; tam su-
blime est, quō non noverca Fortunæ Infelicitas elu-
ctetur. At sentiet iam, quid sit maximos Magnatum
titulos aggredi, postquam pro suo cælo GRYPHVM
SAGITTIFERVM belligerare aduerterit. Non aude-
debit in Gloriæ provinciam involare; postquam tan-
tum eiusdem Gloriæ Excubitorem considerauerit: cu-
ius dignitas è Regio fonte per Iaxicianos alveos, in
nominalem STEPHANI BRANICII coronam defluat;
vt à Corona dimanans, in coronam vtiq; rediret: cu-
ius Nomen immortalibus fastis vel ipso SAPIEHA-
NO TELO impressum: vt quod veluti Amphitai iacu-
lum lavreatæ Immortalitati inscriptum erat; etiam
sibi ipsam Immortalitatem inscriberet: cuius ausus
Aquilinus: cuius fortitudo Leonina: cuius pectus
Gryphinum: cuius splendor tot maiorum Lumina-
rium confluxu per omnem ætatem, per omniū oculos &
animos circumfusus. Quæ huic temporum vis op-
poni queat? qui tempora omnia in sui Nominis ob-
sequium pertraxit, & mancipauit. Nescit temporis ser-
uire; quisquis immortale Nomen tempori surreptum,
Dominatrici animorum Gloriæ desponsavit.

B

GRY

GRYPHI GLORIA

Refleste ad solum GRYPHV M Phæbe oculos;
Ne pluribus intentus minor fias
Ad spectanda singula GRYPHI SAGITTIFERI decora
Habet ille non modo SAGITTÆ; at & lucis iacula;
Quibus oculos feriat aspectantium.
Radiosa lucis spicula vulnus inferunt sine vulnera;
Non viam aperiendo sanguini, ut effluat;
Sed viam præcludendo lumini, ne influat.
Solum ergo GRYPHV M spectare libet:
Quanquam nunquam solus est,
Quem millesæ virtutes stipant.
Nec si solus sit, minus periculum intendit:
Cuius lux intensa tantum valet in uno;
Quantum per multos alios diffusa.
Non nos in illam respicere præsumeremus;
Nisi inter umbras Literarum.
Solis æmula est Magnatum Lux,
Tutè videri non potest,
Si non pluviae atramenti nubes accesserint.
Tuo te splendore illustramus,
ILLVSTRISSIME NEO-SPONSE,
Qui te talem calamo adumbramus in charta;
Qualém INDOLES TVA delineavit in mentis Tuæ ta
bulæ,

Virtus expressit in factis & fastis,
GLORIA illuminavit in colore sanguinis.
swoboda
seu Gry-
phus est
coloris
albi in
campo
rubro.
Candidus quidem Tuus GRYPHVS est; sed in cam
po rubeo;
Tum ob candorem erga Patriam,
Tum ob Purpuræ ruborem,
CANDIDVS & RVBICVNDVS:
In Purpura natus, ad Purpuras candidatus.
A Rege Lescone primam sanguinis hereditatem na
ct,
Origo
stematicis
Secundam in Serbia obtinuit,

Vt haberet quod per Iaxieios diffunderet in BRANICCIOS.

à Iaxo
Filio
Lesconis
tertii.
Okolski
tomez.

Non errabit, quisquis BRANICCIOS ab ACCIPIENDO

Polono vocabulo appellaverit;

Ab accipiendo videlicet sanguine Regali.

Non postrema nominis prærogativa est

A Regibus accepisse originem.

Ita planè alij sunt; alij nascuntur Magni.

Magni sunt magnis honoribus,

Magni nascuntur maximis natalibus.

TVVS GRYPHVS, & factus, & natus Magnus:

Quem Polonia peperit ut Aqvilam:

Serbia fecit ut Leonem:

Sanguis Regius Purpuravit ut Principem,

Maioribus titulis autorari non indiget;

Qui à REGIBVS FORTVNA,

Ab AQVILIS SVBLIMITATE,

A LEONIBVS FORTITVDINE

TER MAXIMVS dici, & esse meruit.

Quemcunq; in animantibus titulum Regalem compe-

(rimus;

Omnem in BRANICCIANO GRYPHO reperiemus

Et duo quidem in naturam GRYPHI abidere;

Tertius ut à Fortuna erat creditus;

Sic Fortunæ redditus.

Terrarum namq; dominia angusta sunt augustis animis;

Nec omnia omnibus, nec singula singulis sufficiunt.

Nihilominus Magnatum Nomina, terrarum quædam

(Numinæ,

In hoc vicaria Ter MAXIMI Dei vices implent,

Quod omnem exhauriant Magnitudinem.

Nec; tamen ita sunt magni;

Vt non cæteros simul efficiant Maximos.

GRYPHVS Tuus magnarum alarum,

Non ita in Serbiæ magnitudinem suam detulerat;

Vt non eam in Poloniæ referret.

Redijt ergo in Poloniæ;

à Taxa Le

sci III.

Filius

(à quo

stematicis

origo)

sorte dia

wisionis

aceps

at Ser

biam.

Crœrus

lib. 2.

Grypho

est medi-

us Aqui-

la; medie-

us Leo.

Verius dicam, Polo propius advolavit.

BRANICCIANVS GRYPHVS

Secumq; omnem gloriæ amplitudinem deportavit.
Collocavit nidum non in fastigio tantum montis Vas-

Gryphes

aureos

montes

incolunt,

vidosq;

ex auro

constru-

unt. Aes

lianis.

At per sublimes quosq; vicinæ Polo Poloniæ vertices:
Quem ex aureal libertate, & aureis moribus construxit,
Perennitate æstimatos honores pro BRANICCIIS,
(exclusurus.

Aureos montes incolunt, avroq; gaudent Gryphes;
Etiam BRANICCIANVS GRYPHVS avream elegit
(viam,

Stema

Palati-

natus

Cracovi-

ensis est

Aquila

babens

per alas

protensa

auream

lineam.

Per alas Cracoviensis Aquilæ protensam.

Hâc viâ Palatini honores processere;

In avreum BRANICCIORVM pectus,

Omne gloriæ præmium deportaturi.

PECTVS BRANICCIANVM NIDVS EST HONOrum,

Auream fœvens libertatem,

Aureos gignens mores,

Aureos Honores concludens.

Hinc prodidit ille SVLISLAVS vir Sui Nominis,

Et non suæ tantu, at totius BRANICCIANÆ laudis.

Nec alienæ egens Fortunæ, nec tenax suæ.

In omnes avreus, qvia in omnes liberalis.

Non disceptent à modo Chimici; num aurū arte fiat?

Aurum fit etiam, ex ærc vel argento

Tanti pretij, quanti cælum & DEus.

Hinc in sublime gloriæ provolavit CLEMENS:

etiam in clementissimos Reges Clementissimus.

Puduit illum incolere palatia Cracoviæ,

Dum carcerem CONRADI incolebat BOLESLAVS PV-

DICVS:

Ostendit se verè esse GRYPHVM:

Hoc est Aquilam & Leonem.

Vt Aquila, non est passus nubibus carceris obtegi

LECHICI SOLII SOLEM:

Quin eas volucri nisu diffingret?

gadis

E

Et Regale Iubar in suam serenitatem reduceret,
Post nubila serenius.

Sic nempe CALAMITATVM ACCESSV INTENDITVR
REGVM SERENITAS

TANTO AVGVSTIOR, QVANTO ANGVSTIOR.

Dubium erat tum; quis esset Palatinus?

Num BOLESLAVS REX palabundus?

An CLEMENS palantem, Regijs restituens palatijs?

Egit & Leonem contra quatuor Dracones;

BOLESLAVM, eiusq; thronum glutire volentes.

Tam famelica est plerumq; Principum orexis;

Vt integra regna, & Reges abligurire velit;

Veluti vnicum gloriæ bolum:

Tametsi huic bolo proprij sanguinis condimentum adhibendum sit,

Gloriæ famæ sola morte satiatur.

Debes CONRADE in acceptis CLEMENTI

Quod fami tuæ, mortes tuorum in satietatem dederit.

Et ne quid ad liberale Parcarum convivium deesset;

Liberalem sanguinis haustum propinavit,

In Campo SVCHODOL dicto.

Si nomen id integrum adhuc habetur;

Cuius ariditas in sanguine naufragium est passa.

Ita CLEMENS, h̄c severus,

Clementiam exuit, n̄e Clementissimi Regum exuerentur suā.

Gloriare Cracouia olim Draconis cubile?

Habuisse te Leonem, non contra te in prædam pro-

volantem

Sed pro te Tauricanarum ferarum gregem involantē.

Noscant Tartarici lupi GRYPHVM esse simul Lc-

onem:

Ac proinde minorum ferarum Regem.

Ex eodem nido processit in apricum Famæ

WIERZIETA de Branice Dapifer Cracoviensis

Immortalitate satur.

Optimæ nempe gloriæ dapes sunt;

C

Quibus

Quibus magni animi pascuntur ad immortalitatem,
Gregorius GREGORIVS de BRANICE verè MAGNVS.
Branicki Cui ad nominis magnitudinem deerat nihil,

Præter temporis diurnitatem.

HIERONYMVS ut nomine, ita & re,

DEO & Patriæ SACER.

Tum planè immortalitati nomina consecrantur;

Quando publico Patriæ bono litantur.

Nicolaus NICOLAVS Martis nutritius;

Filius Qui ut se VICTOREM Populi commonstraret:

Hieronymus Martijs filios innutritivit laboribus:

STANISLAVM & GREGORIVM:

Stanislaus in Au- Vt essent qui nominalem Patris victoriam

la Regis Factis, & manu ampliarent.

Augusti. ANNA de BRANICE, quæ quam in Nomine gereb-

gratiam

Gregorius In Templum & Cenobium S. Dominici effudit:

Venator Cracoviensis. Vel ipsius LVBOMIRSCIANI FLVII adminiculo.

Anna Branicka, Appulit ad AVREVM ÆTERNAE SPEI PROMONTO-

RIVM

Branicka, uxori Lubomirscii cenobium erexit in Grodke.

Quid hic memorem GRYPHORVM reliquos,

Memoriae omni relictos?

Quantumvis ætate, & memoria nostrâ superiores

ARCHIPRÆSVLES, PRÆSVLES, PALATINOS,

CASTELLANOS?

Exstema- te Smoboda seu Gryph Printipes & senatores maximi- nimi. Quidquid pretiosum POLONIA, VNGARIA,

SERBIA vidit;

Id Illi intra suum nidum VIA SANGVINIS con-

tulerunt.

Nimirum ut Tibi Tuoq: Maximo Parenti conserva-

ren-

Ianislaus Archiepi- scopus Gnezen: Gedeon E- piso: Cra- coniae. ILLVSTRISSIME NEOSPONSE.

Marschalcalis PARENTIS TVI Scipio.

Mensura est Virtutis.

Nisi auream virgam dicere malim,

Goslaus Quâ quidquid contigerat; aureæ libertatis erat,

Ad

Ad Lydium consiliū exploratum.
Pretium eius quisquis inquisiverit;
Tantum esse sciat; quantum sapientiae:
Cuius vel peregrina portio pondus habet,
Rgnis integris & Imperijs ponderosius.
Nec aurei Salomonis throni aliquid valerent;
Nisi illis sapientia assisteret.
Tui MAXIMI PARENTIS pretium istud est
Quo Patriæ, salutem, sibi immortalitatem compa-
ravit.

In Arcopagi curia illum natum putarem;
Nisi Publicæ lucis amantem fuisse scirem.
Vidit illum Polonia in toga Catonem;
Sed vidit quoq; Dania in Sagō Scipionem,
Vtrobij; gravem:
Sive inter Regales curias consilia daret:
Sive inter Martiales incuras ore gladij disceptaret.
Egit Mareschalcum Maximus Parens Tuūs,
Non Regibus mōdō, at & sibi ipsi.
Quocunq; enim publica consilia erant deducenda;
Ille præibat:
Postquam imprimis prudentiam & Experientiam se
qui didicisset.

Ratus nequaquam eum præire posse;
Qui non prius sequi sciret.
Quocunq; sese converterat;
Semper publicam virtutum pompa deducebat.
Quas pro Marschalcali officio, vt in ordinem reduce-
Per amplissimam Familiæ viam dispersas,
Ad se unum convocabat:
Imò ex exteris quoq; Regnis collegit;
Vt ad Te suarum vitutum Hæredem, eas adduceret;
Tus vocis liberæ illis tribuendo:
Vt etiam se mortuo, vitam suam perorarent;
Et coram TE sui Honoris votum dicerent.
Et revera constat in persuadendo fuisse efficaces:

Episcopus
Plocensis.
Sua tope-
sus Praefe-
etus Pome-
ranie
Salomea
Sua tope-
sus filia Ca-
siniri
Principis
fratris &
secundie u-
xor.
Fennien-
na Salomea
filia
Stephani
Regis Vn-
gariae u-
xor.
Marcus,
Chaderigis
Theodorus
Andreas,
Palatini
Cracovië-
ses.
Clemens
Castellanus Craco
niensis.
Parens Il-
lustrisimi
Mare-
schalcus
Regni Po-
lonie.
Areopagi
ret, indicia fie-
bant in
tenebris.

Quæ TE Paternæ gloriæ sectatorem effecerunt.

Ivisti Tu Regiâ viâ

Virtutibus & Honoribus tritâ

Per templum Virtutis ad ædem Honoris.

Sciebas vtiq; GRYPHVM olim fuisse Apollini sacrum;

Idcirco & Tu totum Te Musis consecrâsti;

Auream ætatis auroram ad solem Sapientiæ exporri-

gcn̄s

Apud plerosq; Minerva tenebras amat,

Et tenebrarum amicas noctuas:

Studio II Apud Te Illustrissima semper fuit;

Illustrissimæ Vel inter ipsos sepiæ nigrores:

Neospongi Cui Tu illimem sanguinis & morum splendorem affu-

disti

Non ita literas discebas, & Latina nomina;

Ut non literæ quoq; Tui Nominis magnitudinem dif-

cerent

Viderunt scholæ, quasi in speculo,

In tersissima mentis Tuæ Indole,

TE esse VIVAM QVANDAM MORVM, & VIRTU-

TVM VNIVERSITATEM

Non indigus scientiarum, exteris adjisti nationes:

Visitatione Quæ Te ad hoc viderunt natum;

exterarū Ut viva esses gloriæ Academia.

Nationū Quodsi ARS ARTIVM EST, RECTE PRÆCLARE

QVE VIVERE

Rectam, præclaramq; Maiorum vitam, factis ampliata

Coram externorum quoq; Regnorum oculis scire cir-

cumferre

Hæc dénum artium suprema est.

Plùs Tu exteris domesticæ lucis intulisti;

Quam ab eis domum efferre posses:

Ex usu videlicet Magnarum mentium;

Quæ postquam plenitudinem Nominis attingunt,

Non amplius quærunt, ut crescere possint;

Verum ut suo incremento reliquos crescere doceant

Se

Sed iam ab inermi, armatam Palladem calamum con-
vertamus,

Vt perversum illorum morem expungat:

Qui postquam vni mentem despontarent;

Vt alteri addicantur; animum prorsus desponent;

Quasi verò non possit aliquis Marti simul servire, &
<sup>Signa mis-
litaria lib.
arti; lustris;</sup>

Aut manus calamo assveta, semper ad capulum tremat.

Gravius subinde est ferrum,

Si ei penna adiungatur:

Nec ipsa iacula bene ferient; si non sint pennata.

Imbibisti Tu CZARNIECII Aui Tui spiritus;

In sangvine Materno GENTILITIA NAVI ad Te de-
vectos:

Atq; ideo ivisti illis Bellonæ itineribus;

Quæ CZARNIECCIANA FAMA victore gladio signa-

Stephano
Czarnecki

Heros Po-
lonus: Pa-
latinus

Russe,
Anus II.

CZARNIECCIANA GLORIA immortalibus factis im-

vit, latinius

CZARNIECCIANA dextera Tibi Magno Hæredi inscri-

plevit, lustris, smi

CZARNECCIVS IPSE Fortitudini Tuæ tritam fecit,

& publicam.

Scivit nempe Ille Magnus Heros, & Heròum omnium

Caput

Nullū rectius esse iter ad Gloriæ Capitolium;

Quam per calcata hostium capita.

Hoc & Tu itinere procedere volens,

Præmisisti sub Viennam Martem;

Et Poloniæ, & Viennæ gratiosum.

Expeditio
militis

Quid enim IOANNEM III. sequatur, nisi gratiæ?

Præfens tum eras animo,

Branicci-
ani sub

In valido Militum Tuorum corpore;

Viennam

Vt quod formaras liberali manu, animares spiritu.

Vidit Vienna, viderunt & sequentes anni veros Ar-

gonautas,

CZARNIECCIANAM, & iam Tuam Nauem,

D

Per

95333

Per profusum hostium cruentum circumducentes:
Non quod rapere, & praedari intenderent
Aureum vellus, Imperij corpori vestiendo accom-
modum;
Sed quod ab Orientis Prædone rapi non permetterent.
Atq; hanc gloriæ feracem Argo
Tu verus Argonauta, per arduas difficultates deportasti,
Tuis, Tuorumq; humeris;
Donec in flumine sanguinis scythici deponeres.
Ivit illa gladijs pro remis usa, ivit secundis velis;
Quo gratiarum Tuarum aurei Favonij propellebat.
NEC TANTU CÆSARIS FORTVNAM; fortunas vide-
licet Tuas,
VERVM & IPSVM CÆSAREM VEHERAT.
Ah? si rediret ab umbris (si umbræ sunt in luce gloriae)
Novus ille Æneas CZARNIECCIVS;
Qui non Anchisen Patrem, sed Patriam Matrem
Proprijs ad Immortalitatem extulit humeris:
^{Expedi-} Quam grato oculo Te in Budziakienibus Campis respi-
^{tio Illu-}
^{strissimi in}
^{Budziakos}
^{1 m: 1606.} ccet,
Quos ille cervicibus Moschoviticis, Sueticis, Kozaticis
fusè inscriperat,
In Te Legeret, vitutis suæ compendium.
Discat orbis illam esse optimam manum,
Quæ calamo æquè, ac gladio, formare novit gloriae
characteres.
Commemoraret sibi Ille ferreum illud sæculum,
Aureæ Immortalitatis Parens,
Vbi Te ad labores Martios, ferro vel adamante dura-
tum videret
Durus vtiq; est bellorum labor,
Non aceto, vt Alpes; at crebro sudore molliendus.
Reduceret sibi ille in mentem Holsaticas & Danicas
lauræas
Vbi in Te earum plantationem jam jam respiceret
Discant Herœs aurcis coronis digniorem esse lauræas
Auro coronata capita, deposito pilco veneramur;

Si verò aliquod caput lauro coronetur;
Etiam depositis hostium capitibus fiet adorandum.
Gustasti ergo jam CZARNIECCIANAM gloriam,
Cuius fortes animos cum sanguine exauferas.
Nec dubium: quòd pari gloriæ alimoniâ fortitudinem
nutries

Planè ex officio Archidapiferi Regni.
Nullæ magis Regno Polono sapiunt dapes;
Præterquam illæ; quæ coquuntur fervore bellico,
Condinntur sanguine,
Deferuntur in casside.

Et plerumq; Martius panis ad gustum non venit,
Nisi proprio sudore maceretur;

Famâ condiatur,

Laudis appetitu dulcoretur:

LAVS & FAMA VNICVM est POLONARVM MENSA.
RVM SYMPOSIVM

Hanc Tibi Martijs æstibus decoxit,
Curius ille, & Fabius Polonus, Tuus CZARNIECCIVS;
Per Te Magnum Dapiferum, Posteritati inferendam.

Abiit ille quidem in vitam meliorem;
Verùm Tibi partam immortalitatem reliquit:

In hoc solem imitatus;

Quòd, dum occidit uni orbi, alteri serenius oriatur.
Et verò jam Te in meridie gloriæ conspicamur,
Vbi in auge BRANICCIANÆ & CZARNIECCIANÆ
FAMÆ CONSTITISTI.

Caligat ad hanc lucem, Academicci Equitis nostri pu-
pilla;

Nec audet in ulteriores virtutum Tuarum radios in-
currere.

Quis enim cælis parem virtutum Tuarum cursum asse-
quatur,

Solius SAPIEHANÆ SAGITTÆ cursu mensurandum.

Non patitur crebras oculorum incursiones

Suis radijs benè munita virtutum plenitudo:

Sufficerit Academicco Equiti nostro

Tuo Nominis militare.

Brevi ergo titulo omnes alios comprehendit;

Dum Te COMITEM de BRANICE nominat,

Virtutes Quem virtutes omnes à Majoribus acceptæ comitantur

Illustriſſimi Illa LIBERALitas Majoribus Tuis non minor:

Quæ non caput modò & pectus Tibi dedit peram
plum

At & manus amplissimas,

Beneficiorum & Gratiarum feraces,
Nimirum, LIBERALITATIS AVREVUM SEMEN PRO
DVCIT AVRVM FAVORIS

EX QVA PRODIT MESSIS HONORIS. *Sophocles.*

Vt sol; ita Magnates liberales, & amplissimi esse debet

Nec ille aereos, nec isti aureos coarctent radios

Illa PRUDENTIA, vel alienis nationibus probata;

Quæ etiam extero cælo relieto ad te concurreret;

Nisi se Tibi esse domesticam sciret.

Antiquissimum BRANICCIIS fuit agcre Macedones

Gordias tricas consilij acie dissolventes.

Illa IVSTITIA, in bilance rationis ponderata,

Cuius pondus tantum est; quantum quisq; imposuerit;

Reus, culpæ; insons, innocentiae;

Eiusmodi libra Themidi sacra est;

Quam nec humilitas deprimit; nec sublimitas hominū
elevat.

Illa RELIGIO Patriæ & DEO obligata;

In Patriam fide, in DEVVM pietate.

Hæc plane est Gryphorum proprietas:

Vt Leoncs, pro Patria vigiles excubare;

Vt Aquilas, ad solem DEITATIS prævolare.

Stematis Gryphico-albus. Ille CANDOR, Gentilitio Grypho omnino concolor:
Qui Te talem palam exhibit in publico;

Qualem intus formavit in animo.

Stemma Poloniae. Habet candida Poloniæ Ales, aptum pectus,

In quod breui cum maximis honoribus,

Gravissimorum negotiorum molem reponet.

ERA NICCIANVM, est à Regibus procedere,

Ad

Ad Reges quoq; proximè accedere BRANICCIANVM
est.

At Tu siste calame,

Nec in Illustrissimas virtutes, atramento tinctum pe-
dem inferas.

Quid enim virtutum cæteras in catalogum referas?
Quarum ILLVSTRISSIMVS NEO-SPONSVS vivus ca-
talogus est.

In illo melius leguntur; quām in pagina:

Imò spestantur quasi in imagine.

Erubescit Academia nostra se offerrc illi panegyrim;
Qui sibi solus suæ gloriæ sufficiens panegyris est.

Arcta est huic pagina;

Qui laudum omnium fines egressus,

Ad immortalitatem suos extendit titulos.

GLORIA SAGITTÆ

Concurrite toto orbe Oratores,

Ora omnium deferentes:

Gloriam SAPIEHANÆ SAGITTÆ eloquantur.

Concedet GRYPHVS pennam,

Quâ eam eidem SAGITTÆ inscribatis.

Verùm non eget oris eloquio Gloria, sc ipsâ vocalis;

Abaride felicior, suæ Famæ præambula;

Non eget Oratorum accursu gloria.

Ergo saltem breviter definite SAGITTAM Rethores.

Breve eloquium Magnates decet:

Quorum magnitudo factorum, supplet copiam ver-

borum

Definietis, reor, GLORIÆ BAIVLAM esse SAGIT-
TAM SAPIEHANAM

Si definiri potest laus infinita.

Ita sanè Gloriæ baiula est SAGITTA SAPIEHA-
NA;

E

Quæ

Quæ nunquam aliò declinat;
Nisi ad Gloriæ domicilium.

Vicem reddit Gloriæ,
Eius portatrix est;

Quia per eam sublimè deportatur:
Et ut altius assurgat;

Capita hostium supposuit Fortitudo SAPIEHANA

N A

Viam eius nemo quæsuerit,
Honoribus, titulisque omnibus pervia est.

PALATINAM dixeris;

Per quam, in omnes Lituaniæ Palatinatus SAPIEHANA pervenerunt

Omnies
Lituaniæ Viarum ad dignitatem peritissimi.
Palatina
tus Sapie
hæbabue
runt Se
natorem. Ductu senatorij Honoris,
Tritam & publicam nemo ambigat:
Quam ducentis annis triginta quatuor Senatore
calcârunt

In plurima Virtutum & Honorum assistentia.

Intra du
centos an
nos Sapie
hæ 34. Se
natores
fuerunt. Virtutis alta figat vestigia est necesse;

Quisquis ad Gloriam vadit.

SAGITTA SAPIEHANA AVREVS EST STYLVS
Incidendo cedris Heròum nomini aptissimus.

Hoc Heròes SAPIEHANI utuntur;

Dum Martis jura & mortis

In cervicibus hostium imprimentur,
Ferreo prælo, seu prælio, exprimenda:

Quæ ut peremptorio termino,

Septem
Sapie
erant Du
ces Exer
cituum. Ad IVS GLADII citarent hostes perimendos:
Septem duces sanguine hostili subscripti
Tanquam Martij campi Septemviri,
Romanis autoritate graviores.

Lcgitæ ætates SAPIEHANVM Nomen;

Nullibi utiq; pulchrius Heròum nomina scribunt

Quam ubi hostes delentur.

Illor

Illorum vitam delere; est scribere suam.

Nosceris ex charactere Fortitudinis

Maxime CASIMIRE SAPIEHA:

Multis nāmq; prælijs Tuis veritas subscrispit: Ma-
nu propriā.

SAGITTA SAPIEHANA est Mensura Immortalitatis,
Ex multis hostium mortibus multam famam metiens.

Discite messores gloriæ Herōes?

Vt vobis copiosa Famæ messis affurgat;

Fundendum esse Turcici & Scythici sanguinis imbre,

Et quidem in copia;

Neq; tantū dentes (ut Cadmo contigit,

Cuius sementis vix nata perijt;)

Sed ipsa capita Orientalium Draconum esse iactanda.

Illud nempe maximum est Famæ incrementum;

Quod pullulat maximo hostium decremente.

S A G I T T A SAPIEHANA est ACHILLIS
IACVLVM,

Et vulnus inferens, & medicinam.

Grandis jacet toto orbe infirmus,

Ipse Orbis.

Asia præsertim hydrope laborare videtur.

Quoniam multum sanguinis Christiani babit &
situs.

Vulneranda ergo Asia;

Vt integræ sit Europa.

O quoties SAPIEHANA SAGITTA sanguinem bi-
bit Asiaticum,

In sanitatem Europæ?

Discite MARTIALES ægri Orbis MEDICI,

Sangvine minuto, cætera membra sanari.

Hic desiste calame:

S A G I T T A S APIEHANA est HO-
NORIS CALAMVS.

*Sex erant
Cancellar-
rii & Pro-
canc. Sa-
pieba*

Hoc calamo Honor dotem CATHARINÆ scri-
pturus
Perpetuam dignitatum inscripsit hereditatem
Quam jam sex sigilla publicè obsignarunt
Publico Fortunæ & virtutis jure firmatam.
VIRTUTIS MONIMENTO INDIGET FORTVNÀ,
ÆTERNITATI CONSERVANDA.

GRYPHVS SAGITTI.
FER
Fortunam Illustrissimis Neo-spon-
sis portendit.

GRYPHE tenes IACVLVM; Fortunæ tange
coronam.
Nunquid enim STEPHANO certa CORO-
NA deest.

L-17
2-55

